

הצעת חוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות (תיקון מס' 2), התשע"ד-2014 – מסמך הכנה (1) המתמקד בסגירת מקום פיזי

חוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות נחקק בשנת 2005, ולא תוקן משמעותית מאז. המטרה של צו להגבלת שימוש במקום הוא למנוע ביצוע עבירות **בעתיד**. הוא עושה זאת באמצעות קביעת תנאים, איסורים או הגבלות על השימוש במקום שקבוע בצו ולתקופה שקבועה בצו, ובכלל זה, להורות על סגירה מוחלטת של המקום ("לשים פלומבה"), והכל במידה שלא תעלה על הנדרש בנסיבות העניין.

החוק בנוסחו הנוכחי כולל **שני מסלולים מקבילים** להוצאת צו להגבלת השימוש במקום המשמש לזנות, לסרסרות לזנות או לסחר בבני אדם. המסלול האחד כרוך בהוצאת צו **באישור בית המשפט** לתקופה של 90 ימים, אשר ניתן להארכה לתקופות נוספות (לפי סעיף 2 לחוק), והשני מעניק סמכות **למפקד מחוז במשטרת ישראל** להוציא צו מינהלי לפרק זמן של עד 30 ימים, אשר לא ניתן להאריכו מעבר לכך (סעיף 3 לחוק).

אמות המידה למתן צו על-פי החוק הקיים:

צו שיפוטי יוצא רק אם שוכנע בית המשפט כי **"קיים יסוד סביר לחשש שהמקום ישמש לביצוע עבירה"** אם לא יינתן צו להגבלת השימוש במקום (סעיף 2(א)(1) לחוק).

החוק הקיים מתווה את שיקול הדעת של בית המשפט בקבלת החלטה בעניין זה וקובע כי בקבלת החלטה בעניין זה ישקול, בין היתר, את השיקולים הבאים: (1) ביצוע עבירות קודמות במקום; (2) ידיעת בעל המקום (לרבות שוכר) או המחזיק על ביצוע עבירות במקום או כוונה לבצע עבירה; (3) מידת הפגיעה שיגרורם להם הצו. **צו משטרת** נועד לענות על צורך דחוף, ולכן יוצא רק אם יש **"יחשד סביר כי מקום משמש לביצוע עבירה וכי יש יסוד סביר לחשש שהמקום ימשיך לשמש לביצוע עבירה"** אם לא יוגבל השימוש במקום באופן **מיידי** (סעיף 3(א)(1) לחוק).

ההליך למתן הצו ולביטולו על-פי החוק הקיים:

צו שיפוטי – זכות טיעון מראש - לא יינתן צו אלא לאחר שניתן לבעלים של המקום ולמחזיק של המקום, אם הם ידועים, הזדמנות להשמיע את טענותיהם (סעיף 2(ב) לחוק).

שינוי הצו - בית המשפט רשאי לשנות את הצו או לבטלו, לבקשת התובע, או מי שרואה עצמו נפגע מהצו ולא הוזמן להשמיע טענותיו, או אם הדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שהתגלו (סעיף 2(ה) לחוק).

זכות ערעור - לבית המשפט המחוזי, בדרך שמערערים על החלטה בעניין אזרחי, והערעור יידון בפני שופט יחיד (סעיף 2(ו) לחוק).

צו משטרת – **אין זכות טיעון מראש** – מי שרואה עצמו נפגע מצו הגבלה מינהלי אינו מקבל זכות טיעון לפני הוצאתו, ואולם, רשאי לעתור לביטולו או לשינויו לבית משפט השלום.

זכות ערעור – זהה לזו שיש לגבי צו שיפוטי.

בנוסף לחוק הנדון, סעיף 229 לחוק העונשין מסמך מפקד מחוז במשטרה להוציא צו סגירה **למקום המשמש להימורים**. סעיף זה אמור להיות "מכוסה" במסגרת ההסדר החדש המוצע בהצעת החוק הנדונה.

לצד הוראות אלה, פזורות בשורה של חוקים הוראות המסמיכות את הרשות הרלוונטית לפעול להוצאת צווי סגירה למקומות המשמשים לעיסוקים שונים. **הוראות אלה אינן מוכללות בגדר הצעת החוק דנן**. בין היתר, הוראות הנוגעות לסגירת מקומות מצויות בפקודה למניעת טרור, בפקודת המשטרה, בחוק רישוי עסקים, בחוק עובדים זרים, בחוק אוויר נקי, בחוק הנהיגה הספורטיבית, בחוק הצלילה הספורטיבית, בחוק שירות התעסוקה, בחוק שירותי תיירות, בחוק שירותי הובלה, בפקודת רופאי השיניים, ובחוק הפעלת רכב (מנועים ודלק). **ברבים מן המקרים מדובר בהוראה סיכולית המשולבת בהוראה עונשית**, קרי: סגירת המקום נעשית בשלב ראשון בצורה זמנית (למשל, עם הגשת כתב אישום), אך גם יכולה להיכלל כמרכיב בעונש שמוטל בסיום ההליך על מי שהפר את הוראות הדין הרלוונטיות.

הצעת החוק

כמפורט ביתר הרחבה להלן, הצעת החוק מבקשת ליצור הסדר חדש המרחיב בצורה משמעותית את הסמכות להורות על הגבלת השימוש במקומות המשמשים לביצוע עבירות, ובכלל זה להחילו גם באינטרנט.

הצעת החוק כוללת שני חלקים עיקריים:

החלק האחד, נוגע להרחבת האפשרות להוצאת צו להגבלת השימוש במקום, תוך הבנייתו כהליך אחד שתחילתו במתן צו לפי החלטת קצין משטרה ל-30 יום, והמשכו בהארכה על-ידי בית המשפט. חלק זה אמור להחליף גם את ההוראה הקיימת בסעיף 229 לחוק העונשין הני"ל.

החלק השני, מציע לראשונה הסדר המאפשר להוציא צו המורה לספקי גישה לאינטרנט להגביל את השימוש באתרי אינטרנט המשמשים לביצוע עבירות. ברקע הסדר מוצע זה, פסק דינו של בית המשפט העליון בעע"מ 3782/12 **מפקד מחוז תל-אביב-יפו במשטרת ישראל נ' איגוד האינטרנט הישראלי** (פורסם בנבו, 24.3.2013), שבו נקבע כי סעיף 229 לחוק העונשין אינו מאפשר להורות לספק גישה לאינטרנט לחסום גישה לאתר אינטרנט המשמש להימורים.

חשוב להדגיש כי הסמכות להוציא צו להגבלת השימוש במקום היא סמכות בעלת אופי חריג, שכן מדובר בסעד צופה פני עתיד, המטיל מגבלות על הבעלים או המחזיק של מקום גם אם טרם הועמד לדין או הורשע. הדברים אמורים במיוחד במצבים שבהם מדובר בעסק חוקי שמתבצעות בו גם פעולות שאינן חוקיות. בנסיבות אלה, יש לאזן בקפידה בין מטרות החוק לבין זכות הקניין וחופש העיסוק של הבעלים או המחזיק של אותו המקום.

הנקודות העיקריות המחייבות התייחסות בהצעת החוק הן:

- לדעתנו, נוכח האופי החריג של הסמכות יש לכלול בהסדר המוצע סעיפים המבנים בצורה ברורה יותר את שיקול דעתו של מוציא הצו (בתחילה - קצין המשטרה, ולאחר מכן – בית המשפט).
- אנו סבורים כי נוכח הפגיעה הכרוכה במתן צו להגבלת השימוש במקום יש לקצר את פרק הזמן שבו יחול צו מינהלי בעניין זה. בנוסף, אנו סבורים כי אין מקום להטלת מגבלות "עד תום ההליכים", כי אין קשר (גם לשיטת המציעים) בין הטלת מגבלות על מקום ובין ניהול הליך פלילי.
- לבסוף, לדעתנו, יש לשקול היטב את אופי העבירות הנכללות בגדר ההסדר ולבדוק לגבי עבירות מסוג עוון הנכללות בהסדר, כיצד השימוש בכלי זה עומד ביחס לשימוש בכלי אחרים, דוגמת סגירת תיק מותנית.

יודגש כי העיסוק בחלק בהצעת החוק הכולל הגבלות על האינטרנט ייעשה במסמך נפרד (מצ"ב).

פרק א': הגדרות

1. בחוק זה –

"הממונה על החקירה" – השוטר שמונה להיות האחראי על החקירה, ואם לא מונה אחראי כאמור – השוטר בעל הדרגה הבכירה ביותר החוקר את העבירה;

"אתר אינטרנט" – אתר אינטרנט שיש לציבור אפשרות כניסה או גישה אליו, אף אם הכניסה או הגישה דורשים שימוש בקוד או בסיסמה, בין בתשלום ובין בלא תשלום, בין אם השרת שהוא מאוחסן בו נמצא בישראל ובין אם הוא נמצא מחוץ לישראל;

"בעלים של מקום" – לרבות שוכר;

"חוק מאבק בארגוני פשיעה" – חוק מאבק בארגוני פשיעה, התשס"ג–2003;

"חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו–1996;

"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז–1977;

"ספק גישה לאינטרנט" – כהגדרתו בסעיף 4ט(א) לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב–1982;

"ספק שירות איתור אינטרנטי" – מי שמספק באמצעות האינטרנט שירות שמהותו מתן אפשרות לאתר באופן אלקטרוני מידע המצוי ברשת האינטרנט;

"פקודת הסמים המסוכנים" – פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג–1973;

"צו הגבלת גישה לאתר אינטרנט" – צו שהוצא לפי סעיף 4ב;

~~"עבירה" – עבירה על הוראה בחוק העונשין, התשל"ז–1977, כמפורט להלן:~~

~~(1) – עבירה של סרסרות למעשי זנות לפי סעיף 199;~~

~~(2) – עבירה של הבאת אדם לידי עיסוק בזנות לפי סעיף 202;~~

~~(3) – עבירה של סחר בבני אדם לעיסוק בזנות לפי סעיף 203א;~~

~~(4) – עבירה של החזקת מקום לשם זנות לפי סעיף 204;~~

~~(5) – עבירה של השכרת מקום לשם זנות לפי סעיף 205;~~

~~"צו הגבלה מינהלי" – צו שהוצא לפי סעיף 3;~~

~~"צו הגבלה שיפוטי" – צו שהוצא לפי סעיף 2;~~

~~"צו הגבלת שימוש" – צו הגבלה שיפוטי או צו הגבלה מינהלי;~~

"צו הגבלת שימוש במקום" – צו שהוצא לפי סעיף 3;

"קצין משטרה מוסמך" – מפקד מחוז או מפקד יחידה ארצית במשטרת ישראל שהוא בדרגת תת-ניצב ומעלה;

"תובע" – כמשמעותו בסעיף 12 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, וכן קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה שהסמיך לענין זה המפקח הכללי של משטרת ישראל.

הערות:

1. לענין ההגדרות העוסקות בסגירת מקום פיזי – הצעת החוק מציעה להרחיב את ההגדרה של "קצין משטרה מוסמך" כך שתכלול גם מפקד יחידה ארצית בדרגת תת-ניצב ומעלה ולא רק מפקד מחוז. מהסברי הממשלה עולה כי ההרחבה נובעת מן הצורך המבצעי של המשטרה לאפשר הוצאת הצו גם בידי יחידות ארציות של המשטרה (אשר בראש חלקן עומדים תת-ניצבים) ולא רק בידי מפקדי מחוזות.
2. לענין ההגדרות העוסקות באינטרנט – ראו מסמך נפרד בנושא זה.

סעיף 3 המוצע: צו מינהלי להגבלת השימוש במקום

כאמור לעיל, החוק הקיים קובע שני מסלולים מקבילים להוצאת צו להגבלת השימוש במקום המשמש לזנות, לסרסרות לזנות או לסחר בבני אדם. המסלול האחד כרוך באישור בית המשפט (לפי סעיף 2 לחוק), והשני מעניק סמכות דומה למפקד מחוז במשטרת ישראל (סעיף 3 לחוק).
בהצעת החוק מבקשים לאחד את שני המסלולים כך שיהיה הליך אחד שתחילתו במתן צו לפי החלטת קצין משטרה ל-30 יום, והמשכו בהארכה על-ידי בית המשפט.
התיקון המוצע:

פרק ב': הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות

3. (א) (1) ~~היה למפקד מחוז במשטרת ישראל חשד סביר כי מקום משמש לביצוע עבירה וכי יש יסוד סביר לחשש שהמקום ימשיך לשמש לביצוע עבירה אם לא יוגבל השימוש במקום באופן מידי, רשאי הוא ליתן צו להגבלת השימוש במקום, לתקופה שיקבע בצו, והוא רשאי להאריכה לתקופות נוספות ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על 30 ימים.~~
- (2) ~~עותק של הצו יוצג במקום שעליו הוא חל ויומצא לבעלים של המקום ולמחזיק במקום, אם ניתן לאתרם בשקידה סבירה בנסיבות הענין.~~
- (ב) ~~הרואה את עצמו נפגע מצו הגבלה מינהלי רשאי לעתור לביטולו או לשינוי תנאים בו לבית משפט השלום, בית המשפט רשאי לבטל את הצו, לשנות בו תנאים או לאשרו, על החלטת בית משפט השלום ניתן לערער לבית משפט מחוזי כאמור בסעיף 2(א).~~

צו הגבלת

שימוש במקום

3.

(א) היה לקצין משטרה מוסמך יסוד סביר להניח כי מקום משמש לביצוע עבירה המנויה בתוספת וכי יש יסוד סביר לחשש שהמקום ימשך לשמש לביצוע עבירה כאמור אם לא יוגבל השימוש במקום באופן מיידי, רשאי הוא ליתן צו להגבלת השימוש במקום, לתקופה שיקבע בצו, והוא רשאי להאריכה לתקופות נוספות ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על 30 ימים.

(ב) עותק של הצו כאמור בסעיף קטן (א) יוצג במקום שעליו הוא חל ויומצא לבעלים של המקום ולמחזיק במקום אם ניתן לאתרם בשקידה סבירה בנסיבות העניין.

(ג) ניתן צו לפי סעיף זה, רשאי מי שרואה עצמו נפגע מהצו לפנות לקצין משטרה מוסמך בבקשה לטעון בפניו את טענותיו בעניין; שימוע כאמור יתקיים בהקדם האפשרי.

הערות:

1. ההסדר לעניין צו הגבלת שימוש מינהלי בסעיף 3 המוצע (יתכן וצריך יהיה למספר אותו כסעיף 2), **דומה בעיקרו** להסדר שהיה קיים בסעיף 3 לחוק. **השוני העיקרי**: על-פי הצעת החוק, למי שרואה עצמו נפגע מהצו יש זכות שימוע בפני **קצין המשטרה** שהוציא את הצו, וזאת לצד זכות הערעור על-פי סעיף 5א המוצע לבית המשפט השלום. בחוק הקיים, הזכות לטעון כנגד הצו היא רק בבית משפט השלום. **אנו סבורים כי ראוי לחדד ולהבהיר כי מתן זכות שימוש בפני קצין המשטרה אינה גורעת מן הזכות לערער בפני בית המשפט על הוצאת הצו המינהלי**— ראו להלן נוסח מוצע לדיון לסעיף 3(ג) להצעה.
2. אנו סבורים כי יש מקום לדון **בהרחבה הניכרת של הסמכות למתן צו הגבלת שימוש במקום**. החוק הקיים מעניק הסמכה להוצאת צו להגבלת השימוש רק כאשר מדובר במקום המשמש לזנות, לסרסרות לזנות או לסחר בבני אדם. בנוסף, בחוק העונשין, קיימת אפשרות מקבילה להוצאת צו סגירה למקום המשמש להימורים. הצעת החוק מבקשת להרחיב משמעותית סמכות זו, ולהחילה על שורת עבירות המנויה בתוספת (שניתן לתקן או לעדכן בצו של שר המשפטים, באישור ועדת החוקה של הכנסת). עבירות אלה כוללות:

- זנות וסחר בנשים (**קיים היום**)
  - הימורים בלתי חוקיים (**קיים היום**)
  - ייצור או החזקה של סמים (לרבות לשימוש עצמי)
  - הפצת חומרים מסכנים
  - סחר בחלפים ורכבים גנובים
  - הפרת זכויות יוצרים וסימני מסחר
  - ביצוע עבודות גז ללא רישיון כאשר נשקפת סכנה ממשית מעבודה זו. [לא ברור מדוע דווקא עבירה זו נכללה כאן, שכן מדובר בעבירה שונה מאוד משאר העבירות המנויות בתוספת]
3. **להרחבה הניכרת של רשימת העבירות יש שתי השלכות מרכזיות:**

הכללת עבירות פחות חמורות - רבות מן העבירות הנכללות בתוספת הרבה פחות חמורות מן העבירות שהיו מנויות בחוק הקיים (סרסרות לזנות, הימורים או סחר בנשים). כך למשל, חלק מן העבירות כמו הפרת זכויות יוצרים, הפצת חומרים אסורים או שימוש בסמים, הן עבירות הנושאות עונש מרבי של שלוש שנים בלבד.

הכללת מקומות בעלי שימוש "מעורב" (חוקי ובלתי חוקי) - בניגוד למקומות המשמשים להימורים או זנות, ואשר ניתן להניח כי לרוב עיקר עיסוקם הוא בלתי חוקי, רבות מן העבירות החדשות הנכללות בתוספת, יכולות להתבצע במקום אשר עיקר עיסוקו הוא חוקי. למשל, קיוסק המוכר גם חומרים מסכנים; בר שיש בו גם עישון של קנביס; חנות דיסקים שנמכרים בה גם עותקים לא חוקיים של דיסקים.

לדעתנו, נוכח שני המאפיינים הללו, ובשים לב לאופי החריג של הסמכות להוצאת צו להגבלת השימוש במקום, יש מקום לכלול מבחן "דומיננטיות" כדי להבטיח שצו הגבלת השימוש לא יחול על מקום "מעורב" המשמש בעיקרו לשימושים חוקיים.

4. בסעיף 2(א) לחוק הקיים יש התוויה של שיקול הדעת של **בית המשפט** הקבלת החלטה בדבר מתן צו **הגבלה שיפוטי**. הסעיף קובע כי "בבואו ליתן צו הגבלה שיפוטי ישקול בית המשפט, בין השאר, ביצוע עבירות קודמות במקום, את ידיעת בעל המקום או המחזיק או על ביצוע עבירה במקום או על הכוונה לבצע עבירה במקום ואת מידת הפגיעה שיגרורם להם הצו". **סעיף זה הושמט מן הנוסח המוצע**. כמפורט להלן, אנו סבורים כי יש מקום לשקול **הותרת** הסעיף ביחס למתן צו **שיפוטי** (סעיף 3א המוצע), ואולם, מכיוון שעל-פי ההסדר המוצע, במצב העניינים הרגיל, צו הגבלת השימוש המקורי יוצא על-ידי **קצין משטרה**, ובית המשפט רק מוסמך להאריכו, יש מקום להוסיף סעיף המבנה את שיקול הדעת של קצין המשטרה גם כן.

נוסח מוצע לדיון:

צו הגבלת שימוש במקום 3. **(א) היה לקצין משטרה מוסמך יסוד סביר להניח כי מקום משמש בעיקרו לביצוע עבירה המנויה בתוספת וכי יש יסוד סביר לחשש שהמקום ימשיך לשמש לביצוע עבירה כאמור אם לא יוגבל השימוש במקום באופן מיידי, רשאי הוא ליתן צו להגבלת השימוש במקום, לתקופה שיקבע בצו, והוא רשאי להאריכה לתקופות נוספות ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על 30 ימים.**

(1א) בבואו של קצין המשטרה המוסמך ליתן צו כאמור בסעיף קטן (א) ישקול, בין השאר, ביצוע עבירות קודמות במקום, את ידיעת בעל המקום או המחזיק או על ביצוע עבירה במקום או על הכוונה לבצע עבירה במקום ואת מידת הפגיעה שיגרורם להם הצו.

(ב) עותק של הצו כאמור בסעיף קטן (א) יוצג במקום שעליו הוא תל ויומצא לבעלים של המקום ולמחזיק במקום אם ניתן לאתרם בשקידה סבירה בנסיבות העניין.

(ג) ניתן צו לפי סעיף זה, רשאי מי שרואה עצמו נפגע מהצו לפנות לקצין משטרה מוסמך בבקשה לטעון בפניו את טענותיו בעניין; שימוע כאמור יתקיים בהקדם האפשרי. אין במתן זכות שימוע כאמור כדי לגרוע מזכותו של מי שרואה עצמו נפגע מהצו לערער עליו לבית המשפט לפי סעיף 5א.

סעיף 3א המוצע: מתן צו שיפוטי להגבלת השימוש במקום או הארכת תוקף בידי בית המשפט

הנוסח המוצע:

2. (א) (1) בית משפט השלום, רשאי, לבקשת תובע, ליתן צו להגבלת שימוש במקום, בהליך אזרחי, אם שוכנע כי קיים יסוד סביר לחשש שהמקום יישמש לביצוע עבירה אם לא יינתן צו הגבלת שימוש.
- (2) בבואו ליתן צו הגבלה שיפוטי ישקול בית המשפט, בין השאר, ביצוע עבירות קודמות במקום, את ידיעת בעל המקום או המחזיק או על ביצוע עבירה במקום או על הכוונה לבצע עבירה במקום ואת מידת הפגיעה שיגרורם להם הצו.
- (ב) הודעה על בקשה למתן צו הגבלה שיפוטי תוצג במקום שאליו מתייחסת הבקשה ותומצא לבעלים של המקום ולמחזיק במקום, אם ניתן לאתרם בשקידה סבירה בנסיבות הענין, בית המשפט לא ייתן צו כאמור אלא לאחר שנתן להם, אם הם ידועים, הזדמנות להשמיע את טענותיהם.
- (ג) עותק של צו הגבלה שיפוטי יוצג במקום שעליו הוא חל ויומצא לבעלים של המקום ולמחזיק במקום, אם ניתן לאתרם בשקידה סבירה בנסיבות הענין.
- (ד) צו הגבלה שיפוטי יעמוד בתוקפו לתקופה שתיקבע בו ואשר לא תעלה על 90 ימים, אלא אם כן בוטל בתקופת תוקפו בידי בית משפט, בית המשפט רשאי להאריך את תוקפו של צו הגבלה שיפוטי לתקופות נוספות שלא יעלו כל אחת על 90 ימים.
- (ה) (1) בית משפט שנתן צו הגבלה שיפוטי רשאי לשנות את תנאי הצו או לבטלו לבקשת תובע או מי שרואה את עצמו נפגע מהצו ואשר לא הוזמן להשמיע את טענותיו.
- (2) בית המשפט רשאי לדון מחדש בצו הגבלה שיפוטי שנתן אם ראה כי הדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות חדשות שהתגלו לאחר מתן הצו.
- (ו) תובע או מי שרואה את עצמו נפגע מצו הגבלה שיפוטי רשאי לערער על החלטת בית המשפט לבית משפט מחוזי בדרך שמערערים על החלטה בענין אזרחי והערעור יידון לפני שופט יחיד.
- (ז) הוראות חוק זה לענין צו הגבלה שיפוטי יחולו גם לענין הארכה של צו הגבלה שיפוטי.

מתן צו הגבלת שימוש 3א. (א) בית משפט רשאי, על פי בקשה בכתב של הממונה על החקירה או של תובע, לצוות על הארכת תוקפו של צו הגבלת שימוש במקום, בתנאים שיקבע, לתקופה נוספת שלא תעלה על 60 ימים, אם שוכנע כי הגבלת השימוש במקום חיונית למניעת המשך ביצוע העבירה שבשלה הוצא הצו, ורשאי הוא לחזור ולצוות כאמור מזמן לזמן.

(ב) הוגש כתב אישום בעבירה המנויה בתוספת, רשאי בית המשפט הדין בעבירה, לבקשת תובע –

(1) אם ניתן בקשר לעבירה צו הגבלת שימוש במקום – לצוות על הארכת תוקפו של הצו עד תום ההליכים או עד למועד מוקדם יותר שיקבע;

(2) אם לא ניתן בקשר לעבירה צו הגבלת שימוש במקום – לצוות על הגבלת השימוש במקום עד תום ההליכים או עד למועד מוקדם יותר שיקבע.

(ג) הוגשה בקשה להארכת תוקפו של צו הגבלת שימוש במקום לפי סעיף קטן (א) או (ב)(1), יתקיים הדיון בבקשת ההארכה בהקדם האפשרי, והצו המקורי יישאר בתוקפו לתקופה נוספת של 30 ימים מתום התקופה שעליה הורה הקצין המוסמך אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת.

הערות:

1. על-פי ההסדר המוצע צו שיפוטי להגבלת השימוש במקום יינתן באחד משני מצבים: האחד, לשם הארכת התוקף של צו מינהלי להגבלת שימוש במקום שניתן על-ידי קצין משטרה מוסמך. השני, לאחר הגשת כתב אישום באחת מן העבירות המנויות בתוספת, ובמצב זה אין דרישה כי הצו השיפוטי ינתן רק לאחר שניתן צו מינהלי על ידי קצין משטרה מוסמך.
2. אנו סבורים כי יש לשקול לערוך מספר תיקונים בנוסח הסעיף המוצע:
  - ראשית, כמוזכר לעיל, הושמטה מן ההצעה התוויה של שיקול הדעת השיפוטי אשר קיימת בסעיף 2(א)(2) לחוק הקיים, ויש מקום לשקול הותרת סעיף זה, הקובע כי "בבואו ליתן צו הגבלה שיפוטי ישקול בית המשפט, בין השאר, ביצוע עבירות קודמות במקום, את ידיעת בעל המקום או המחזיק או על ביצוע עבירה במקום או על הכוונה לבצע עבירה במקום ואת מידת הפגיעה שיגרם להם הצו".
  - שנית, כאשר מדובר במתן צו להגבלת השימוש במקום לאחר הגשת כתב אישום (סעיף 3א(ב) המוצע), אין כל התוויה של שיקול הדעת השיפוטי, וההצעה מסתפקת בקביעה כי "ישאי בית המשפט הדן בעבירה" להוציא צו כאמור. לדעתנו, יש לשקול להוסיף דרישה כי, גם לאחר הגשת כתב אישום, צו להגבלת השימוש במקום ינתן רק כאשר "הגבלת השימוש במקום חיונית למניעת המשך ביצוע העבירה" (אמת המידה שחלה כאשר מדובר בהארכת תוקף של צו בטרם הוגש כתב אישום).
  - שלישית, אנו סבורים כי יש לשקול הגבלת זמן, או קביעת ביקורת עיתית, על צו לסגירת מקום שמוצא אגב הגשת כתב אישום. אכן, העובדה שהוגש כתב אישום מלמדת שהתובע סבר שיש ראיות לכאורה בתיק העיקרי, אך עובדה זו אינה מצדיקה בהכרח הוצאת צו הגבלת שימוש למשך חודשים ואולי אף שנים ארוכות, עד להשלמת ההליך הפלילי.
  - רביעית, אנו סבורים כי יש להשמיט את הסמכות להורות על הגבלת השימוש במקום עד תום ההליכים. כאמור, צו להגבלת השימוש במקום הוא אמצעי מניעתי שאינו כרוך בהליך הפלילי נגד נאשם, או העונש שיוטל עליו בסיום ההליך. על כן, לדעתנו, אין הצדקה לחרוג מן המסגרת הקיימת לפיה הגבלת השימוש במקום תיעשה לתקופות קצרות.
  - חמישית, על-פי סעיף 3א(ג) המוצע, אם הוגשה בקשה להארכת תוקף של צו הגבלת שימוש במקום, הצו המינהלי המקורי יישאר בתוקפו לתקופה נוספת של 30 יום מתום התקופה שעליה הורה הקצין

המוסמך, אלא אם בית המשפט הורה אחרת. אנו סבורים כי יש מקום לקצר בצורה משמעותית את פרק הזמן של ההארכה "האוטומטית", אך את התקופה המרבית שבה יחול הצו המינהלי עצמו, כי אחרת אנו בעצם נותנים גושפנקא להארכה משמעותית, ולמעשה הכפלה, של תחולתו בזמן של הצו המינהלי, וזאת בלא כל ביקורת שיפוטית (מ-30 ימים ל-60 ימים).

• **שישית,** בסעיף 2(ה)2 לחוק הקיים, מעוגנת במפורש אפשרותו של מי שרואה עצמו נפגע מהצו להגיש בקשה לעיון מחדש בהחלטה. **הוראה זו הושמטה מן הנוסח המוצע.** כיוון שצו שיפוטי המטיל הגבלות על השימוש במקום יכולים להיות בתוקף למשך זמן רב, **אנו סבורים כי יש לשקול להותיר במפורש אפשרות להגיש בקשה לעיון מחדש בהחלטת בית המשפט בעניין זה.**

נוסח מוצע לדין:

מתן צו הגבלת שימוש 3א. במקום או הארכת תוקפו בידי בית המשפט

(א) בית משפט רשאי, על פי בקשה בכתב של הממונה על החקירה או של תובע, לצוות על הארכת תוקפו של צו הגבלת שימוש במקום, בתנאים שיקבע, לתקופה נוספת שלא תעלה על 60 ימים, אם שוכנע כי הגבלת השימוש במקום חיונית למניעת המשך ביצוע העבירה שבשלה הוצא הצו, ורשאי הוא לחזור ולצוות כאמור מזמן לזמן.

(1א) בבואו ליתן צו כאמור בסעיף קטן (א) ישקול בית משפט, בין השאר, ביצוע עבירות קודמות במקום, את ידיעת בעל המקום או המחזיק או על ביצוע עבירה במקום או על הכוונה לבצע עבירה במקום ואת מידת הפגיעה שיגרור להם הצו.

(ב) הוגש כתב אישום בעבירה המנויה בתוספת, רשאי בית המשפט הדין בעבירה, אם שוכנע כי הגבלת השימוש במקום חיונית למניעת ביצוע עבירה, ולבקשת תובע –

(1) אם ניתן בקשר לעבירה צו הגבלת שימוש במקום – לצוות על הגבלת השימוש במקום או על הארכת תוקפו של הצו, וזאת לתקופה שלא תעלה על 60 ימים עד תום ההליכים או עד למועד מוקדם יותר שיקבע;

(2) אם לא ניתן בקשר לעבירה צו הגבלת שימוש במקום – לצוות על הגבלת השימוש במקום עד תום ההליכים או עד למועד מוקדם יותר שיקבע.

(ג) הוגשה בקשה להארכת תוקפו של צו הגבלת שימוש במקום לפי סעיף קטן (א) או (ב)(1), יתקיים הדיון בבקשת ההארכה בהקדם האפשרי, והצו המקורי יישאר בתוקפו לתקופה נוספת של 30 ימים מתום התקופה שעליה הורה הקצין המוסמך אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת.

(ד) בית משפט רשאי לדון מחדש בצו הגבלת שימוש במקום שנתן אם ראה כי הדבר מוצדק בשל נסיבות שהשתנו או עובדות שהתגלו לאחר מתן הצו.

סעיף 4 המוצע: תכנו של צו הגבלת שימוש במקום

הנוסח המוצע:

4. צו הגבלת שימוש יקבע תנאים, הגבלות או איסורים על השימוש במקום הנקוב בצו ולתקופה הנקובה בצו, לרבות בדרך של סגירת המקום והכל במידה שלא תעלה על הנדרש בנסיבות העניין כדי למנוע ביצוע עבירה במקום.

תוכנו של צו 4. צו הגבלת שימוש במקום יקבע תנאים, הגבלות או איסורים על השימוש במקום, לרבות סגירת המקום לתקופה הנקובה בצו, והכול במידה שלא תעלה על הנדרש בנסיבות העניין כדי למנוע המשך ביצוע עבירה במקום.

הערות:

הנוסח המוצע של סעיף זה דומה במידה רבה לנוסח הקודם ואין הערות מיוחדות לנוסח זה.

סעיפים 4א, 4ב ו-4ג המוצעים: הגבלת גישה לאתר אינטרנט לשם מניעת ביצוע עבירות

לעניין סעיפים אלה – ראו מסמך נפרד על הגבלת השימוש באינטרנט.

סעיף 5 המוצע: ביצוע של צו

לעניין סעיף זה – ראו מסמך נפרד על הגבלת השימוש באינטרנט.

סעיף 5א המוצע: ערעור על צו

התיקון המוצע:

ערעור על צו 5א. (א) הרואה את עצמו נפגע מצו הגבלת שימוש במקום או מצו הגבלת גישה לאתר אינטרנט רשאי לערער עליו לבית המשפט, שיהיה מוסמך לבטלו או לשנות תנאים בו.

(ב) על דיון בערעור לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 5ג.

הערות:

ההסדר המוצע מקביל להסדר המעוגן בסעיף 3(ב) לחוק הקיים. יצויין כי על-פי ההסדר המוצע, בנוסף לזכות לתקוף את הצו בבית המשפט, יש גם זכות שימוע בפני קצין המשטרה שהוציא אותו (סעיפים 3(ג) ו-4(ו) המוצעים). כמובהר לעיל, יש לשקול הוספת הבהרה ביחס לזכות לשימוע בפני קצין המשטרה, כי זכות זו אינה גורעת מזכות הערעור לביהמ"ש העומדת לכל מי שרואה עצמו נפגע מצו מינהלי בעניין זה.

סעיף 5 המוצע: סדרי הדין בבית המשפט

התיקון המוצע:

סדרי דין **5ב.** לעניין בקשה להארכת תוקפו של צו הגבלת שימוש במקום או בקשה למתן צו הגבלת שימוש במקום לפי סעיף 3א, ולעניין בקשה להארכת תוקפו של צו הגבלת גישה לאתר אינטרנט או בקשה למתן צו הגבלת גישה לאתר אינטרנט לפי סעיף 4ג (בסעיף זה – הבקשה), יחולו הוראות אלה:

(1) הבקשה תוגש בכתב ותיתמך בהצהרה של קצין משטרה מוסמך;

(2) המשיב בבקשה יהיה –

(א) לעניין צו הגבלת שימוש במקום – הבעלים של המקום שלגביו מוגשת הבקשה או המחזיק בו;

(ב) לעניין צו הגבלת גישה לאתר אינטרנט – ספק הגישה לאינטרנט או ספק שירות האיתור האינטרנטי שכלפיו ניתן הצו, וכן הבעלים או המפעיל של אתר האינטרנט;

(3) הדיון בבקשה יתקיים במעמד המשיב אם ניתן לאתרו בשקידה סבירה;

(4) לשם החלטתו בבקשה רשאי השופט להיזקק לראיות אף אם אינן קבילות במשפט;

(5) הדיון בבקשה יתועד בפרוטוקול בלי שיהיה בתיעוד כדי לגלות חומר חסוי כמשמעותו בסעיף 5(א), והפרוטוקול יימסר לצדדים.

הערות:

סדרי הדין המוצעים דומים באופיים לאלה המקובלים בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996.

התיקון המוצע:

ערעור על החלטת בית ד5. המשפט
הממונה על החקירה, תובע, בעלים של מקום, מחזיק בו, ספק גישה לאינטרנט, ספק שירות איתור אינטרנטי, בעלים או מפעיל של אתר אינטרנט, רשאים לערער על החלטת בית משפט לפי פרקים ב' או ג' או לפי סעיף 5א בתוך 30 ימים ממועד מתן ההחלטה, לפני בית משפט שלערעור אשר ידון בערעור בשופט אחד.

הערות:

1. בחוק הקיים הודגש כי הערעור הוא "בדרך שמערערים על החלטה בעניין אזרחי". **אנו סבורים כי ראוי לכלול הבהרה דומה גם בסעיף זה.** יש בכך ביטוי לעובדה שמדובר בהליך מניעתי צופה פני-עתידי שאינו מבקש להטיל רבב בבעלים של מקום, אשר עשוי להיות תס-לב, וכל תכליתו למנוע ביצוע עבירות במקום. להגדרת ההליך כהליך אזרחי יכולה להיות משמעות מבחינת אגרות, סדרי דין, אפשרות לערעורים על הליכי ביניים וכיו"ב.

נוסח מוצע לדיון:

ערעור על החלטת בית ד5. המשפט
הממונה על החקירה, תובע, בעלים של מקום, מחזיק בו, ספק גישה לאינטרנט, ספק שירות איתור אינטרנטי, בעלים או מפעיל של אתר אינטרנט, רשאים לערער על החלטת בית משפט לפי פרקים ב' או ג' או לפי סעיף 5א בתוך 30 ימים ממועד מתן ההחלטה, לפני בית משפט שלערעור אשר ידון בערעור בשופט אחד, בדרך שמערערים על החלטה בעניין אזרחי.

התיקון המוצע:

סמכות שיפוט ה5ה.
הוראות סעיפים 2 ו-3 לחוק המעצרים, לעניין הסמכות המקומית והעניינית של בתי המשפט, יחולו גם בכל עניין שחוק זה דן בו, אלא אם כן נקבע מפורשות אחרת."

אין הערות מיוחדות.

סעיף 6 המוצע: הפרה של צו

התיקון המוצע:

~~6. המשתמש במקום או המרשה לאחר להשתמש במקום בניגוד לצו הגבלת שימוש, דינו – מאסר שנתיים.~~

הפרה של צו 6. המפר הוראות צו לפי חוק זה, דינו – מאסר שנתיים.

הערות:

השינוי בנוסח הסעיף מתחייב מהרחבת סוגי המקרים שעליהם חל החוק ובמיוחד ביחס לצווי הגבלת גישה לאתרי אינטרנט.

סעיף 6א המוצע: שינוי התוספת

התיקון המוצע:

שינוי התוספת 6א. השר רשאי, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לשנות את התוספת.

הערות:

המתכונת המוצעת לעריכת שינויים בתוספת – באישור ועדת החוקה – נראית סבירה. עם זאת, אנו סבורים כי יש לשקול הוספת דרישה כי כל עבירה הנוספת לתוספת, חייבת להיות כזאת הכרוכה בהכרח במקום מסוים.

סעיף 7 המוצע: ביצוע ותקנות

התיקון המוצע:

7. שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, לרבות בדבר –
(1) המצאת עותק של צו הגבלת שימוש במקום או צו הגבלת גישה לאתר אינטרנט – צו הגבלת שימוש לפי סעיפים 2 ו-3;
(2) המצאת הודעה על הגשת בקשה או ערעור לפי חוק זה המצאת הודעה על הגשת בקשה למתן צו הגבלת שיפוט, לביטולו או להארכת תוקפו לפי סעיף 2;
(3) סדרי הדיון בבקשה או בערעור לפי חוק זה סדרי הדיון בבקשה למתן צו הגבלת שיפוט, לביטולו או להארכת תוקפו לפי סעיף 2 ובבקשה לביטולו של צו הגבלת מינהלי או לשינויו לפי סעיף 3.

הערות:

השינויים מתחייבים מהרחבת התחולה של החוק ובמיוחד הוספת צווי הגבלת גישה לאתרי אינטרנט.

התוספת המוצעת: רשימת העבירות שעליהם חל החוק

התיקון המוצע:

תוספת

(סעיפים 3 ו-3א)

- (1) עבירות לפי סעיפים 199, 202, 204, 205, 225, 227, 228, 377, 413, 413 או 413 לחוק העונשין;
- (2) עבירה לפי סעיף 2 לחוק מאבק בארגוני פשיעה;
- (3) עבירה לפי סעיפים 61 ו-62 לחוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007;
- (4) עבירה לפי סעיף 60(א) או (ב) לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], התשל"ב-1972;
- (5) עבירה לפי סעיפים 7, 9 או 10 לפקודת הסמים המסוכנים;
- (6) עבירה לפי סעיפים 7 או 8 לחוק המאבק בתופעת השימוש בחומרים מסכנים, התשע"ג-2013;
- (7) עבירה לפי סעיף 25(א) לחוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989, בנסיבות שבהן נשקפת סכנה ממשית מהעיסוק בעבודת גז בלא רישיון.

הערות:

1. אנו סבורים כי יש לבדוק עם המציעים מה היו הקריטריונים להכללת עבירות במסגרת התוספת. ראו לעיל - דיון מפורט בעניין הרחבת רשימת העבירות הנכללות בתוספת.
2. לדעתנו, יש לשקול הוספת דרישה כי כל עבירה הנכללת בתוספת חייבת להיות **בעל זיקה למקום מסוים**. בכלל זה, לא ברור מדוע למשל נכללה בתוספת עבירה לפי חוק הגז, אשר נראית חריגה ביחס לעבירות האחרות.

סעיף 14 לחוק המתקן: ביטול סעיף 229 בחוק העונשין העוסק בסגירת מקומות המשמשים להימורים

התיקון המוצע:

229. (א) **מפקד משטרת מחוז במשטרת ישראל רשאי להורות על סגירתו—**
- (1) **של מקום משחקים אסורים או מקום לעריכת הגרלות או הימורים;**
  - (2) **של מקום המשמש לעריכת משחקים בקלפים, במכונות משחק וכיוצא באלה, אף אם משחקים אלה אינם בגדר משחק אסור ואף אם ניתן למקום רישיון לפי חוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968, אם הוא סבור שהמשך קיומו עלול לפגוע בשלום הציבור או בטובת תושבי הסביבה או להביא לעבריינות, לרבות לעריכת משחק אסור.**

הערות:

- ביטול הסעיף נובע מהכללת צווי הגבלת שימוש במקום המשמש להימורים במסגרת החוק המוצע, מה שמייתר את הצורך בהותרת סעיף מיוחד לעניין זה בחוק העונשין.